

PORADNA E-BEZPEČÍ - BILANCUJEME ROK 2023

Pavel SCHWEINER

Jaký byl rok 2023 pohledem naší online poradny? Hned úvodem je třeba konstatovat, že počet případů řešených online poradnou E-Bezpečí se opět ve srovnání s předchozími roky zvýšil, což může být znakem toho, že kyberkriminalita skutečně v ČR v posledních letech narůstá, ale také toho, že stále více obětí ví, na koho se obrátit, a nestydí se se svým problémem svěřit. Za celý rok 2023 naše poradna řešila celkem 591 případů, což je o 105 případů více než za celý rok 2022. V roce 2023 se nám podařilo nejdříve natrénovat a následně i spustit novinku a tou je chatbot podporovaný umělou inteligencí, který nám vypomohl vyřešit samostatně celkem 199 případů. To vše jsou případy navíc. Fakticky by se tak dalo konstatovat, že v roce bylo poradnou řešeno celkem 790 případů.

Na pomyslném prvním místě žebříčku řešených témat je určitě [sextortion](#) (tedy vydírání s využitím intimních materiálů), ale velmi často řešíme také problémy se [sextingem](#) (hlavně u dětí) a s tím i spojené úniky citlivých materiálů (dětská pornografie). Co určitě nevymizelo jsou různé projevy kyberšikany, kyberstalking, nezvládnuté rozchody, online podvody a mnoho dalšího.

Ačkoliv můžeme tušit, že zrovna o tomto problému bylo napsáno tolik, nelze říci, že by utíchal. Kybersex získává na intenzitě, je jaksi „dostupnější“ a s tím jsou pak spojená velká rizika. Mnoho obětí se stydí, obává zveřejnění, zaplatí, dostanou se do úzkých, mají strach.

Některé případy u dívek, chlapců a mužů přeneseme i do tohoto článku, samozřejmě zcela anonymně a s autentickým přepisem:

"Byl jsem kontaktován na Snapchatu údajnou Kanadankou žijící v ČR. Ptala se mě na různé věci, např. kde bydlím apod. Řekl jsem jí jenom že chodím na gymnázium (nespecifikoval jsem to). Pak se mě ptala na sexuální otázky a já jsem byl tak hloupý, že jsem jí poslal nahou fotku. Potřebuji pomoci, děkuji. (vek 16)"

„Psala jsem si dlouho se svým kamarádem na instagramu, který je z ciziny. Jednoho dne chtěl poslat můj obličej, poslala jsem mu ho. Poté zadek také jsem mu ho poslala(obličej je trochu přechmáraný, je to fotka ze strany v plavkách)ten obrázek si zkopíroval do svého mobilu a ptala jsem se proč to udělal, řekl, že jen tak. A poté mi začal vyhrožovat že chce více fotek a nahých, jinak pošle ten obrázek (který si vyfotil) všem mým přátelům na instagram. Začla jsem psát ať to nedělá že zavolám policii,ale marně, nakonec jsem mu přestala odepisovat, zablokovala jsem ho a nahlásila. Můj obrázek stále má a přeposílá to mým přátelům. Nevím co mám dělat. Několik přátel jsem už kontaktovala ,aby jeho účet zablokovali a nahlásili. (vek 15)“

„Dobrý den , teďka aktuálně mě vydírá kluk ze zahraničí konkrétně z Turecka a vyhrožuje že fotky pošle na porno stránku (naštěstí tam není nahota) ale vyhrožoval mi i že to pošle tátovi mému že si sežene jeho číslo a já mu říkám že ví co mám za fotky takže mu to bude k ničemu a jsem úplně špatná když to fakt dál na tu stránku ale nevím na jakou a nevím co mám dělat je mu teda 16 a dorozumívá se anglicky. Prosím pomozte mi nechci abych měla doma problémy několikrát i volal já se bojím prosím pomozte mi. Já si to prožila naposledy celý dva roky 2020 a 2021 a mám opravdu strach. Hlavně doma nechci problémy jelikož vím jaká je moje máma ta by mě zabila asi ale ne že by mě mlátila nebo tak ale naštvaná by byla pekelně. Doufám že se to vyřeší děkuji. (vek 13)“

„Dobrý den, bohužel jsem poslal osobě na snapchatu svou fotku obličeje a fotku kde byla kousek vidět moje intimní partie, člověk mě začal vydírat že pokud mu neposlu peníze tak to zveřejní a bohužel jsem mu poslal 30 dolarů. Poté mi napsal že chce 100 dolaru to jsem neposlal a cloveka zablokoval. Co mám prosím dělat (vek 19)“

Sextortion má ještě jeden závažný následek, jedná se o velmi latentní problém, mnoho lidí se ani nedokáže svěřit, věc oznámit, stydí se atp., nebývá výjimkou, že pod tíhou vydírání i zaplatí. Většinou, ale tito útočníci mají jediný cíl a tím je finanční prospěch, snaží se v oběti vyvolat strach, což často zafunguje.

Nezvládnuté rozchody jsou takovým zcela běžným lidským chováním. V průběhu vztahu partneři na sebe získají mnoho citlivého a lehce zneužitelného materiálu, díky tomu se toho druhého snaží získat zpět, dochází pak k nepříjemnostem. Je potřeba říci, že zde věk skutečně nehraje žádnou roli.

„Dobrý.den, po třech měsících jsem se rozešel s přítelkyní, protože mě stále kontrolovala, všude za mnou. Protože mám problém mluvit s lidma z očí do očí, tak jsem to napsal přes messenger. To bylo v neděli. Od té doby neustále píše, nejdřív že mě stále miluje, přes výhrůžky policii a právníky, hned nato zas otočí o 180 stupňů. Jsem z toho skoro s nervama na dně, trvá to ještě dnes ve čtvrtek. Zkusil jsem napsat, že s ní nechci být, bez úspěchu Prosím o radu, jak postupovat.. to není normální. (vek 62)“

„Dobrý den, chodila jsem s jedním mužem skoro rok,byl se mnou skoro každý den, měli jsme se brát a stěhovat se k němu, protože byl starší, tak se chtěl někam posunout, neustále něco řešil a tlačil mě do toho, ať máme děti, přestehujeme se k nemu, máme svatbu a já už pod nátlakem a aby mi dal pokoj, tak jsem souhlasila. Časem jsem se přestala těšit domu, protože jsem vedela, že tam bude a budeme zase něco řešit. Vždy chtěl dostat to,co chtěl a to za každou cenu. Nechtěla jsem s nim ani spát, ale nedal mi pokoj, dokud ho nedostal. Tento psychicky nátlak už jsem nevydržela, tak jsme se s nim rozešla a od té doby mu nedal pokoj, jsem s nim v kontaktu jen proto, že jsem mu koupila televizi, on chtěl novou a nemohl si vzít půjčku, chtěl, ať si ji vezmu na sebe, to jsem nechtěla, tak jsem ji zaplatila ze svých nasporených peněz. Slíbil, že mi ji bude splácet. Splatil mi teď asi polovinu, druhá půlka zbývá, já neměla nikdy moc peněz, takže 8 tisíc (zbytek) je pro mě dost. Ale neustále mě obtěžuje a chce mě nahé fotky a nabídl mi peníze za sex, teď mi napsal,že bud pošlu nahé fotky nebo mi už nedá ani korunu. (vek 27)“

Nezvládnuté rozchody a sexting, mají k sobě pomyslně blízko. Je

však nutné myslet na to, že úložiště jsou dnes všude dostupná s velkou kapacitou a takto zaznamenaný materiál nelze jen tak vymazat, odstranit. Je dohledatelný i po několika letech, není to fotka, kterou někdo zmuchlá a zahodí. V E-Bezpečí si trouláme tvrdit, že **neexistuje bezpečný sexting**, nikdy do budoucna nelze předpovídat, co vše se s takovým materiálem může stát. Kdo fotky, videa nalezne, jak je zneužije, jak snadné je pak oběti poškodit dobrou pověst, v práci v soukromém životě. Sexting je o to rizikovější je-li provozován mezi osobami mladších 18ti let (dětmi), tady si děti často neuvědomí jakou překážku to do budoucna může tvořit při výběru zaměstnání.

„Chtela bych se poradit ja postupovat a zda/jak hlasit na POLici CR. Dcera 11 = Snapchat Vcera byla kontakovana cizi osobou a pridala si ji do kontaktu. Nasledne s nim zacala komunikaci, kde po ni chtel jeji fotky intimnich partii. Nic s nim nesidela, nasledne on ji poslal video se sexualnim obdahem/ nevidela jsem= smazala to/ nez jsem se dostalal domu. Uzivatel jmeno-Nadrzeny/Hledam holku 12/“

„Dobry den, obracím se na vas po komunikaci s linkou bezpečí, ktera me na vas odkázala. Chtela bych jit rovnou k tématu. Nekdo rozesila moji intimní fotku, kterou jsem publikovala na IG v pribehu vice jak pred rokem. Ucet jsem mela soukromý a fotografii jsem dala pouze pro me sledující. Začátkem tohoto tydne skoly mne začalo chodit hodne žádosti o sledování od neznámých lidi z cele ČR. Par dni po tom mi poslal neznámý clovek zprávu ve ktere se nacházel onen screenshot s popiskem „Nekdo to rozesila“. Poté jsem se ho zeptala odkud to vzal a napsal mi, ze fotku ma z Discordu. Po dalsi komunikaci s tímto dotyčným me nebral vazne a na me dotazy neodpovídal. Zajimalo by me kdo tu fotografii rozesila, chtela bych aby byl správně potrestán. Mam takove podezření, ze by mohlo jit o osobu z me tridy, ktera mela se mnou problem, ale i s ostatními. Je dosti problemova osoba a neco podobného zažila od ni i ma spoluzacka. Take mi prijde podezřeale, ze tato situace zacne hned po prvním dnu skoly a žádosti přicházejí vzdy jen po skole. Zvláštní je i to, ze fotografie byla rozesilana na discordu, kde prave tato spoluzacka travi hodne casu hraním her související s komunikaci. Nevim jak se dopatrat k člověku co to rozesila. Budu rada za jakoukoli pomoc. (vek 17)“

„poslal jsem ve vztahu svoji přítelkyni nahou fotku a ona to všude ukazuje i přes muj nesouhlas a poslala to své nejlepší kámošce co to také ukazuje a začala to ukazovat hned po rozchodu co mam dělat aby ty fotky smazala popřípadě jak to řešit a s kým to řešit (vek 16)“

„Dobrý den, mohu se poradit? Vydírá mne bývalý expřítel, který mi v emailu, který mi zaslal do práce, hrozí zveřejněním intimních fotografií, aby mne poškodil (já mu především takové fotografie neposlala, ale i tak mi zaslal jako výhružku do emailu fotomontáž, která není skoro rozpoznatelná a tváří se reálně), jak se účinně bránit? Zabývá se Policie těmito případy důsledně? Co vše je potřeba prosím, aby to bylo pro Policii dostatečné? Sms ani e-maily jsem nemazala, píše mi z cizích čísel a také volal ze skrytých čísel (k tomu bohužel nemám důkaz, že to je on, protože jsou skrytá a já je nebrala). Psal i mé rodině, kde mne pomlouvá a rozšiřuje lži (že jsem ho podváděla a jaký jsem hrozný člověk) – ale lži nemám jak dokázat, podezíral mne z nevěry (byl v rámci vztahu velmi podezíravý celou dobu, sklony ke kontrolování o tom, kde jsem a s kým), a nevinna se dokazuje těžko. Mám obavu, aby mi na policii uvěřili a zabývali se tím. Ale to vydírání je zjevné?„

„Dobrý den, jedná se o šíření pornografie, možná i dětské mezi žáky 2.stupně všech tříd ZŠ. Bylo oznámeno zákonnými zástupci do školy a oznámení dnes i dalšími žáky ve škole. Při šetření se zjistilo, že jsou žáci přidáváni do WA skupin, kterých je více bez jejich souhlasu. V jedné skupině je správcem i žák 9.r. naší školy. V různých skupinách se videa objevují a v dalších jiná, jako vlna. Jedná se většinou o chlapce. Jeden z chlapců pravidelně seznamoval na zachodech ostatní chlapce s obsahem závadných videí, opakovaně. Prosíme o vyjádření a další postup, abychom zamezili dalšímu šíření a ochránili žáky naší školy.“

K online podvodům, které v naší poradně řešíme, patří také tradiční podvody, ke kterým zcela jistě patří **romance scam**. Cílem pachatele romance scamu je navázat s vyhlédnutou obětí v online prostředí romantický vztah a vylákávat z něj postupně co nejvíce financí, které pak putují na zahraničí. Pachatel si v rámci komunikace vymýšlí nové a nové historky, proč je nutné peníze odeslat, že na tom závisí jeho život apod. Romance scam také bývá doprovázen příslibem rychlého zbohatnutí, protože je pachatel dle

svých slov finančně zajištěn a stejně tak zajistí vyhlédnutou oběť. Bohužel oběti je velmi složité přesvědčit o tom, že se staly terčem podvodníka.

„Babička si před pěti lety začala psát s mužem, poznali se na instagramu. Nikdy se neviděli, pouze si píšou. Jednou jsem viděla od něj jednu zprávu, na které je vidět, že pán bude cizinec, protože jde vidět, že to bylo přeložené pomocí překladáče. On ji tvrdí, že již získal české občanství a bydlí teď v Brně. Nicméně, když mělo dojít k osobní schůzce, tak ji prý tvrdil, že ho na cestě přepadli a kvůli předchozí operaci žaludku skončil v nemocnici. A pak se už nikdy na schůzce nedomluvili. Já nevěřím tomu, že by v Brně skutečně byl a že ani jeho facebookové a instagramové jméno je pravdivé. Ale babička je do něho celá poblázněná a nechce slyšet nic o tom, že ten profil je falešný. Celá rodina si myslíme, že mu ze začátku posílala peníze, jelikož když zemřel děda, tak jeho peníze na pohřeb byly pryč a babička nedokázala vysvětlit kde, řekla zhruba pět různých věcí, za které byly peníze utraceny. Nyní posílá peníze on jí, je to zhruba 15 000 měsíčně, tyto peníze jsou rozdělené na dvě částky a každá částka je poslána z jiného účtu. Babička měla nějakou slabou chvilku a mamce řekla, že ty peníze vybere do hotovosti, jde k bankomatu a nakoupí za ně bitcoiny, které přes ten bankomat pošle zpět na ty účty. Problém je v tom, že babička věří, že spolu mají vztah. Myslí si, že ji i ten muž miluje a že mu vypomáhá v jeho těžké situaci. Vždycky si vymyslí nějakou historku o tom, proč to musí udělat ona. Děje se to už dlouhodobě, bohužel nevím více informací, protože babička ohledně toho nechce nic říct, kvůli tomu, že ji každý říká, že je to podvodník. Takže vše drží v tajnosti, dokonce promazává konverzaci s ním. Vím, že tato věc by se měla ohlásit na policii, ale je také potřeba doložit důkazy o tom, že babičku skutečně zmanipuloval podvodník a ona si neuvědomuje, co dělá. Bohužel babičky součinnost v doložení důkazů je nemožná. Další problém je, že ji začíná demence a do toho má další zdravotní komplikace, ostatní příbuzní se bojí, že jakmile se cokoliv stane s jejím virtuálním partnerem, tak ji to zabije, protože to psychicky nezvládne. Z těchto důvodů mám strach to ohlásit a moje rodina mi sdělila, že se na nějakém ohlašování nebude rozhodně podílet. Takže nevím, co s touto situací dělat. Můžete mi poradit prosím?“

„Seznámila jsem se s mužem, který se vydával za ortopedického

chirurga, který údajně pracuje pro WHO v Aleppu, Sýrie. Údajná organizace požadovala zdravotní pojištění na 3 měsíce v ČR 186 000 Kč. Ty jsem poslala. Vše jsem si už ověřila přes Velvyslanectví v Damašku a oni oslovili OSN. Byl to podvod. Jde o to že mám fotky údajného člověka. Spíše ten člověk ani neví, že jeho fotografie někdo zneužil. Ten podvodník se vydává za Antonia Danteho-Australan . Nikdo ve WHO takový nepracuje. Jde mi o to zaslat Vám fotografie a vypátrat toho muže a varovat. (vek 55)“

Další formy online podvodů se v poradně samozřejmě objevují i nadále, klasikou bývá výhodná podvodná **investice do kryptoměn**, nebo vyděračské maily a další.

„Dobry den, naletela jsem podvodnikum a obchodovala jsem pres falesnou platformu na kryptomeny. Zobchodovany vydelek mi pry poslali, ale porad s podminkou nejakeho vyplaceni se a ja samozrejme hloupe uverila. Vyhrozuji mi at zaplatim penize ze jim dluzim, pritom to tak neni a oni dluzi me. Pisou mi na whatApp pod ruznymi cisli ktere blokuju, ofotila jsem si konverzaci. Vyhrozuji mi likvidaci me a me dcery maji uvodni fotku kterou uz jsem smazala. Prosim pomozte mi. Jsou schopni jit dal? Bojim se na policii“

„Dobrý den, ze zvědavosti jsem na internetu otevřela investice do ČEZu zaštitěné presidentem Petrem Pavlem. Vyplnila jsem jméno e-mail, telefon a dostala se na stránku ČEZu. Okamžitě mi volal pán (nečistě hovořící česky), který mimo jiné chtěl vědět jakým způsobem budu investovat. v ten moment jsem věděla, že se jedná o podvod. Chtěla jsem na něm, aby mi vše poslal e-mailem, že po telefonu nic nesjednávám. Řekl, že mi pošle na můj investiční účet nějaký odkaz a hovor ukončil. Nevím, zda jsem uvedením jména, e-mailu a telefonu něco nezpůsobila. Jiné údaje jsem neposkytla ani nic jiného neotevřela. Děkuji a prosím za informaci na můj e-mail (vek 67)“

„Ahoj chtěl stáhnul jsem si hru a byl jsem natesenej ze si ji zahraju jenže jakmile jsem spustil `setup` začali se dít podivné věci tak jsem počítač ihned restartoval a doufal jsem že bude všechno v pohodě jenže nebyl do počítače se mi dostal virus a asi za 3 dny jsem pak dostal e-mail kde mi vyhrožuje že dá pošle všem video jak masturbuji a že chce po mě 1600 amerických dolarů na jeho bitcoin peněženku. (vek 18)“

Každý online podvod využívá chybu uživatele. Představy o snadném zbohatnutí nebo pohodlném přístupu k různým věcem jsou často klamné, a to platí i na internetu. Je důležité chránit své soukromé informace, nebýt lehkověrný vůči nabídkám rychlého zisku, nezveřejňovat své údaje a neregistrovat se do podezřelých služeb. Je také známý fakt, že na sociálních sítích je přibližně 10 % falešných profilů a účtů.

„Jako dítě jsem si udělala řadu online účtů na sociálních stránkách facebook, instagram a tik tok. Tyto účty obsahují fotky a informace které mi jsou velice nepříjemné. Na tyto účty se nemohu přihlásit protože telefonní číslo a emaily asociované s těmito účty již neexistují. Tato vzpomínka na moji nehezkou minulost mi silně zhoršuje mentální stav a přispívá k depresím. Co mám dělat? „

„Dobrý den, před pár dny jsem si všimla, že někdo založil na FB falešný profil pod mým jménem s mojí profilovou fotkou a v komentářích pod zpravodajskými články přidává mým jménem škodlivé komentáře. Bohužel moje jméno není v ČR běžné, tudíž se tyto názory mohou lehce spojit s mojí osobou. Nerada bych, aby si pak mé okolí myslelo, že tyto názory mám. Jedná se především o dezinformace, nenávistné komentáře, protipolitické komentáře atd. Snadno bych tedy mohla mít za tyto názory problémy jak v osobním životě, tak v pracovním, pokud by mi v práci za tyto názory hrozila výpověď. (vek 33)“

„Pohybuji se v jedné komunitě na internetu, kde jsem si od začátku dbal na své soukromí. Nedávno se hodně mých osobních informací jako věk, bydliště, škola, jméno apod.. přes jednoho člověka, kterému jsem věřil, dostalo mezi určité lidi v komunitě. Za prvé mi to není vůbec příjemné a daní lidé si v momentální chvíli dávají na Instagram příběhy, kde například píšou „přezdívka" počkám na tebe v Praze". Bojím se, co všechno můžou rozšířit a rád bych se zeptal, v jaké chvíli to mohu začít řešit s policií, případně jiný způsob obrany. V momentální chvíli se snažím na to nereagovat a z celého srdce doufám, že je to přejde a žádná více osobní informace neunikne. Děkuji za pomoc. (vek 16)“

V poradně samozřejmě řešíme i kyberšikanu.

„Mám problém s kyberšikanou mé dcery a dalších dětí ve škole,

která je šířena pomocí veřejného instagramového účtu drby Bohužel nemohu dát odkaz, jelikož mě zablokovali. Mám screeny některých příspěvků, i komunikace v reakcích na tyto příspěvky. Také zprávu přímo dceři kde se velmi zvláštním způsobem snaží situaci rovnat. Vyzvali jsme je ke zrušení účtu na základě porušení pravidel komunity, kyberšikany a hrubých urážek na cti. Bez úspěchu. Účet funguje nadále. Prosím o pomoc s řešením. Děkuji (vek)“

„Dobrý den, mám dceru která poslala asi před půl rokem nahé fotky kamarádovi. A o ji teď vydírá a nabádá aby se šla zabít. 3 X už se pokusila. Já nevím co dělat. Zítra jede k psycholožce, ale nevím jestli ji zas bude psát.“

„Dobrý den, potřebovala bych poradit ohledně šikany mé nevlastní dcery. Před dvěma roky byla šikanována 3mi kluky ze školy. Tenkrát to řešila škola jelikož šlo o kyber šikanu. Jeden hoch byl přeřazen do jiné školy, druzí dva dostali důtky. Bohužel tento týden se to zas opakovalo. Dcera byla urážena útoky na její váhu, jeden z chlapců ji natáčel zatím co druhý jí mlátil čepicí a házel po ní mandarinky. Bohužel se vše stalo v neděli v metru. Škola nám na to řekla, že nemůže nic dělat jelikož se to vše odehrálo o víkendu mimo budovu školy. Má otázka zní co teď ? Kluci totiž tvrdí, že o víkendu dceru nepotkali a že lže. Je to slovo proti slovu. Děkuji za radu“

Virtuální prostor přispívá k různým negativním jevům, jako jsou úniky dat, podvody nebo kyberšikana. Toto prostředí může také usnadňovat škodlivé chování mezi lidmi, kteří byli dříve blízcí. Častým příkladem je špatně zvládnutý rozchod, ale může se jednat i o nebezpečné pronásledování.

„chci se zeptat, jedná se o mého ex. Když jsme spolu byli, nechával doma telefon, kde mě nahrával - bez mého vědomí a svolení. Telefon vždy někam schoval a měl zapnutý záznamník. Několikrát jsem na to přišla, uhodla jsem i heslo, takže důkaz mám. Ted' už s ním nejsem přes půl roku. Denně mi píše, volá, uráží mě, je schopen mi zavolat třeba 40x za sebou, když mu to položím.. Napadá mě sprostými slovy apod.. A moje otázka zní, začali mi chodit e-maily z nějaké adresy, kde mi nabízí peníze, za to že se a ním sejdu apod. (Ex si již několikrát udělal falešný profil, kde

zkoušel jestli si s tím člověkem někam vyjdu nebo si vezmu peníze za sex apod...) několikrát jsem odepsala, že nemám zájem a stejně píše. Myslím si, že to právě dělá můj ex.. Další věc, můj nevlastní otec ho občas odveze autem, když potřebuje. Dnes nevlastní otec pod sedačkou našel telefon, právě ten telefon, kterým mě tehdy nahrával... Uzamčený a heslo nevím. Myslím si na 100%, že ho tam dal se zapnutým záznamníkem (ale ma to skryté na obrazovce, takže úplně 100% nevím, ale proč jinak by ho tam schovával).. I otec řekl, že tohle je stalking.. S ex nebydlím, nemám zájem se s nim vídat, bavit, psát si nic. Ale mám s ním dceru, takže co se jí týče, musím s ním komunikovat.. Je mi to dost nepříjemné a i přes můj důrazný nezájem a snažení se ignorovat, nepřestává.. A je spousta dalších věcí.. Dá se prosím toto nějak řešit?“

Naše poradna se stále více zaměřuje i na příběhy dětí, které se potýkají s obtížnými situacemi, na které nejsou připraveny a se kterými si nevědí rady. Vyhledávají pomoc a není vhodné spekulovat o tom, zda ji opravdu potřebují. Dlouhodobě se osvědčila spolupráce s Linkou bezpečí.

„Chodím s jedním klukem online, celkove mi vadí i vzdálenost jak daleko jsme atd.. měli jsme problémy a moc jsem už z mé strany necítila lásku, tak jsem mu řekla že chci aby jsme byly jen kamarádi a on už prý napsal jeho mámě že děkuje za všechno a chce se zabít. Nevim jestli to fakt chce udělat ale vím že má psychické problémy, teď se chci zabít i já, prosím co mam dělat (vek 12) „

„Před pár dny se na nás obrátila klientka, která popisovala nějakou chatovací skupinu, kde dvě správkyně skupiny nutí ostatní členy ke striktním restrikcím v jídle, nepřiměřené fyzické zátěži, častému vážení se a kontrole váhy apod. Pokud nějaký úkol členka nesplní, musí se potrestat např. ve formě hladovění další den. Klientka se na nás obrátila s tím, že má nyní strach ze skupiny vystoupit, aby ji poté nespamovaly všechny účty na sociálních sítích, nevyhrožovaly apod. Chtěla jsem se zeptat, zda se s touto situací dá něco dělat, nějakým způsobem nahlásit či zabránit dalšímu fungování této skupiny. Dále mě také napadlo, zda by se na Vás mohla obrátit i samotná klientka a zda byste jí dokázali v této situaci nějak pomoci,,

„Ahoj, už od mala se cítím provinile kvůli takové jedné věci, která se stala. V 5 letech mi máma chtěla pustit nějakou pohádku na počítači, ale protože v té době jsme tak měli nějaký vir, tak na nás skočila reklama s erotickým obsahem. Máma to už vypínala, ale na mě to mělo takový menší vliv. Já nevěděla co to je, a nejdřív jsem se toho bála, ale potom jsem se na takové věci začala koukat ze zvědavosti, a jak šli roky tak i pravidelně, i jen tak z nudy. (To mi mohlo být pouze 8 až 9 let, a rodičům bylo celkem jedno co jsem dělala na internetu.) Dalo by se říct, že mě internet vychoval. Erotický obsah mi úplně zničil moji nevinnost, a přesně v té době co jsem si jí měla užít co nejvíc. Kvůli tomuhle se cítím víc vyspěle v tom špatném slova smyslu a puberta tomuhle problému ani trochu nepomohla. Nenávidím se za to a přeju si aby můj mozek sklapnul. Ani v normální konverzaci se nemůžu soustředit bez toho abych na to myslela, což mě v hodně situacích nechalo úplně sklíčenou a nechutnou. Cítím se neschopná být normální. Říkám to už 9 let a nikdy se nic nezměnilo. Jen tak pro informaci, já nemám závislost na erotickém obsahu. Jen pokaždý když na to pomyslím, tak se cítím provinile. NA erotický obsah už nekoukám. (vek 14),,

S nárůstem popularity online her roste také počet krádeží herních účtů a dalších problémů spojených s online hraním. Herní svět je neuvěřitelně oblíbený a není vyloučeno, že se e-sport jednou objeví i na olympiádě. Přesto je důležité být opatrný, protože i při zábavě mohou nastat různé potíže.

„prosím o pomoc, byl mi ukraden účet mého minecraftu Dostala jsem informaci že by jste mi mohli účet pomoci vrátit. (vek 15),,

„Dobrý den, obracím se na vás s dotazem. Syn si při hraní robloxu začal psát s jiným hráčem. Z počátku si psali jen obecně. Kamarád mu začal pomáhat s hrou, dávat dárky. Věděla jsem o tom a varovala ho před zvláštním chováním z jeho strany. Včera syn zjistil, že `kamarádovi` je 30. Dnes měl nevhodný dotaz týkající se erekce. Synovi je 11 let. Nevím, jakým způsobem postupovat, protože vlastně nic nevíme. Jen přezdívku: XGerojX82. Udaťne je z Prahy. Syn už s ním ukončil komunikaci. Jde nám o to, aby nedošlo k obteřování někoho dalšího,,.

Jako poslední případ v tomto souhrnu uvádíme tento:

„Dobrý den,nevím,zda píší správně, ale potřebuji poradit ohledně dcery 11 let. Od vedení skauta,který dcera navštěvuje se ke mě donesla informace,že dcera kontaktuje neznáme osoby a nabízí jim sex. Telefon jsem ji ale už resetovala a vše ji smazala a zablokovala.Nicmeme se toto dělo. Mám ofocene profily 3 lidi z Fb,kteří ji někam lákají nebo posílali nevhodné fotky atd. Ona sama se ale stavila do role iniciátora,což mě upřímně děsí. Chtěla jsem zamezit jakémukoliv dalšími kontaktu,takže konverzace nemam.Vim,že to byla zásadní chyba vše smazat a účet ji blokovat. Někdo taktéž sestrihal její příspěvek, který bohužel vytvořila a vypustil do ` eteru`.Prosím, na koho se obrátit s pomocí? Dcera má adhd a bohužel nejdřív koná,než myslí,nedokáže domyslet následky. Nevím jak s ní o tomhle mluvit a asi to ode mě nevezme tak,jako od někoho povolaného. Kdo by si s ní promluvil a tuto situaci nám pomohl řešit. (vek 11),,

A proč zrovna tento příspěvek jako poslední? Zdánlivě se neliší od ostatních ze sekce sexting, dětská pornografie atp. Na jednu stranu je zde nutno vyzdvihnout dohled rodičů nad tím, co jejich dcera dělá na telefonu, internetu. To je chvályhodné, a hlavně díky tomu se jim podařil zaznamenat velmi nevhodný obsah. Na druhou stranu postup nebyl dobrý. Je nutné v takovýchto případech neblokovat útočníka, nemazat konverzaci. V tomto případě takto útočnickovi jen dáváme další pole působnosti = zase změni identitu a bude útočit na další a další děti. I trestní zákoník myslí na Nedovolený kontakt s dítětem (do 15 ti let), zde je opravdu jedno kdo je iniciátorem. Sexuální osvěta, ochrana svého těla i soukromí je ve vztahu k virtuálnímu prostoru velmi důležitá. Není snadné takový materiál z internetu odstranit.

Od vzniku naší poradny (www.napisnam.cz) počet případů neustále narůstá - stejně tak, jako narůstá trestná činnost páchaná v kyberprostoru. Nastupují nové trendy, např. umělá inteligence (AI). AI lze určitě vnímat jako pozitivní nástroj, lze však očekávat, že se v rukou různých lidí projeví i negativně.

Poděkování

Velké poděkování patří všem organizacím, které nás

aktivně podporují, především pak Statutární město Olomouc, Olomoucký kraj, Ministerstvo vnitra ČR, společnost O2 Czech Republic. Bez vás by to nešlo!

pro E-Bezpečí
Pavel Schweiner
Univerzita Palackého v Olomouci

Vývoj počtu případů řešených online poradnou

